

श्री विष्णुसहस्रनामस्तोत्र.

कीमत ०-०-६

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાયટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૬૧૪૭

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ વિષય સ્તરે વામ સ્તરે

વિષય ૫૨૨: ૪૩૭૩.૫

શ્રી વિષ્ણુસહસ્ર

(મૂળ-ગુજરાતી)

પ્રકાશક,
ડાહ્યાભાઈ મોતીભાઈ પટેલ.
લખાવાડ, નડિયાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત ૫૦૦.

કિંમત રૂ. ૦-૦-૯

શ્રીમંગળાચરણ.

વિઘ્નેશ્વરાય વરદાય સુરપ્રિયાય લંબોદરાય સકલાય જગદ્ધિતાય
નાગાનનાય શ્રુતિયજ્ઞવિભૂષિતાય ગૌરીસુતાય ગણુનાથ નમો નમસ્તે. ૧

શુદ્ધાં બ્રહ્મવિચારસારપરમામાદ્યાં જગદ્દેવ્યાપિનીં,
વીણાપુસ્તકધારિણીમલયદાં જડયાન્ધકારાપહામ્ ;
હસ્તે સ્ફટિકમાલિકાં વિદધતીં પદ્માસને સંસ્થિતામ્,
વન્દે તાં પરમેશ્વરીં ભગવતીં બુદ્ધિપ્રદાં શારદામ્. ૨

વંશીવિભૂષિતકરાન્ નવનીરદાભાત્
પીતામ્બરાદરુણબિંબફલાધરોષાત્,
પૂર્ણેન્દુસુંદરમુખાદરવિન્દનેત્રાત્
કૃષ્ણાત્ પરં કિમપિ તત્ત્વમહં ન જાને. ૩

શ્રીગોવિંદપદારવિંદમકરેન્દાસ્વાદશુદ્ધાશયાઃ

સંસારામ્યુધિમુત્તરન્તિ સહસા પશ્યન્તિ પૂર્ણું મહઃ,

વેદાન્તૈરવધારયન્તિ પરમં શ્રેયસ્ત્યજન્તિ ભ્રમં

દ્વૈતં સ્વમસમં વિદન્તિ વિમલાં વિન્દન્તિ ચાનન્દતામ્. ૪

ધ્યાનાભ્યાસવશીકૃતેન મનસા તન્નિર્ગુણું નિષ્ક્રિયં

જ્યોતિઃ કિંચન યોગિનો યદિ પરં પશ્યન્તિ પશ્યન્તુ તે,

અસ્માકં તુ તદેવ લોચનચમત્કારાય ભૂયાચ્ચિરં

કાલન્દીપુલ્લિનોદરે કિમપિ યત્નીલં મહો ધાવતિ. ૫

ચિદાનન્દાકારં જલદરુચિસારં શ્રુતિગિરાં

વ્રજસ્ત્રીણાં હારં ભવજલધિપારં કૃતધિયામ્

વિહન્તું ભૂભારં વિદધદવતારં મુહુરહો

મહો વારંવારં ભજત કુશલારમ્ભકૃતિનઃ ૬

શાન્તાકારં ભુજગશયનં પદ્મનાભં સુરેશં,

વિદ્યાધારં ગગનસદૃશં મેઘવર્ણું શુભાંગમ્ ;

લક્ષ્મીકાન્તં કમલનયનં યોગિભિર્ધ્યાનગમ્યં,
વન્દે વિષ્ણું ભવભયહરં સર્વલોકકેકનાથમ્.

૭

મોક્ષાર્થિભિઃ સેવ્યપદારવિંદં જિતેન્દ્રિયં શ્રેષ્ઠગુણાલયં ચ,
વિવેકવૈરાગ્યશમાદિયુક્તં વન્દે સદા શ્રીગુરુસંતરામમ્.

૮

નમોઽસ્ત્યનંતાય સહસ્રમૂર્તયે, સહસ્રપાદાક્ષિશિરોરુખાહવે;
સહસ્રનામ્ને પુરુષાય શાશ્વતે, સહસ્રકોટીયુગધારિણે નમઃ

૯

નમઃ કમલનાભાય નમસ્તે જલશાયિને,
નમસ્તે કેશવાનંત વાસુદેવ નમોઽસ્તુ તે.

૧૦

આકાશાત્પતિતં તોયં યથા ગચ્છતિ સાગરમ્
સર્વદેવ-નમસ્કારઃ કેશવં પ્રતિ ગચ્છતિ.

૧૧

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

श्री विष्णुसहस्रनाम.

श्रीगणेशाय नमः श्रीगोपालकृष्णाय नमः

यस्य स्मरणमात्रेण जन्मसंसारबन्धनात्
विमुच्यते नमस्तस्मै विष्णुवे प्रभविविष्णुवे. १

नमः समस्तभूतानामादिभूताय भूभृते,
अनेकपदपाय विष्णुवे प्रभविविष्णुवे. २

श्रुत्वा धर्मानशेषेण पावनानि च सर्वशः,
युधिष्ठिरः शांतनवं पुनरेवाब्जभाषत. ३

किमेकं दैवतं लोके किं वाग्येकं परायणम् ?

स्तुवंतः कं कर्मर्यन्तः प्राप्नुयुर्मानवाः शुभम् ? ४

को धर्मः सर्वधर्माणां भवतः परमो मतः ?

किं जपन् मुच्यते जन्तुर्जन्मसंसारबन्धनात् ? ५

जगत्प्रभुं देवदेवमनन्तं पुरुषोत्तमम्,

स्तुवन्नामसहस्रेण पुरुषः सततोत्थितः, ६

तमेव वार्ययन्नित्यं भक्त्या पुरुषमव्ययम्,

ध्यायन् स्तुवन्नमस्यंश्च यजमानस्तमेव य. ७

અનાદિનિધનં વિણ્ણું સર્વલોકમહેશ્વરમ્,
લોકાધ્યક્ષં સ્તુવન્નિત્યં સર્વદુઃખાતિગો ભવેત્. ૮

બ્રહ્માણ્યં સર્વધર્મજ્ઞં લોકાનાં કીર્તિવર્ધનમ્,
લોકનાથં મહદ્ભૂતં સર્વભૂતભવોદ્ભવમ્. ૯

એષ મે સર્વધર્માણાં ધર્મોઽધિકતમો મતઃ,
યદ્ભક્ત્યા પુંડરીકાક્ષં સ્તવૈરર્થેત્રરઃ સદા. ૧૦

પરમં યો મહત્તેજઃ પરમં યો મહત્તપઃ,
પરમં યો મહદ્બ્રહ્મ પરમં યઃ પરાયણમ્. ૧૧

पवित्राणां पवित्रं यो भंगक्षानां य भंगक्षम्,
 दैवतं देवतानां य भूतानां योऽव्ययः पिता. १२

यतः सर्वाणि भूतानि भवन्त्यादियुगागमे,
 यस्मिंश्च प्रलयं यांति पुनरेव युगक्षये. १३

तस्य लोकप्रधानस्य जगन्नाथस्य रूपते,
 विष्णोर्नामसहस्रं मे शृणु पापक्षयापहम्. १४

यानि नामानि गौणानि विख्यातानि महात्मनः
 ऋषिभिः परिगीतानि तानि वक्ष्यामि भूतये. १५

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐकारस्वरूप वासुदेव भगवानने नमस्कार

श्री विष्णु भगवाननां हज्जर नाम.

ॐ विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः

भूतकृद्भूतभृद्भावेो भूतात्मा भूतभावनः १

भूतात्मा परमात्मा य मुक्तानां परमा गतिः

अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञोऽक्षर एव य २

योगो योगविद्वां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः

नारसिंहवपुः श्रीमान्केशवः पुरुषोत्तमः ३

સર્વઃ શર્વઃ શિવઃ સ્થાણુર્ભૂતાદિર્નિધિરવ્યયઃ,

સંભવો ભાવનો ભર્તા પ્રભવઃ પ્રભુરીશ્વરઃ.

૪

સ્વયંભૂઃ શંભુરાદિત્યઃ પુષ્કરાક્ષો મહાસ્વનઃ,

અનાદિનિધનો ધાતા વિધાતા ધાતુરુત્તમઃ

૫

અપ્રમેયો હૃષીકેશઃ પન્નનાભોઽમરપ્રભુઃ,

વિશ્વકર્મા મનુસ્ત્વષ્ઠા સ્થવિષ્ઠઃ સ્થવિરો ધ્રુવઃ.

૬

અગ્રાહ્યઃ શાશ્વતઃ કૃષ્ણો લોહિતાક્ષઃ પ્રતર્દનઃ,

પ્રભૂતસ્ત્રિકકુબ્ધામ પવિત્રં મંગલં પરમ્.

૭

ઈશાનઃ પ્રાણુદઃ પ્રાણો જ્યેષ્ઠઃ શ્રેષ્ઠઃ પ્રજાપતિઃ,

હિરણ્યગર્ભો ભૂગર્ભો માધવો મધુસૂદનઃ

૮

ઈશ્વરો વિક્રમી ધન્વી મેધાવી વિક્રમઃ ક્રમઃ,	
અનુત્તમો દુરાધર્ષઃ કૃતજ્ઞઃ કૃતિરાત્મવાન્.	૯
સુરેશઃ શરણું શર્મ વિશ્વરેતાઃ પ્રજાભવઃ,	
અહઃ સંવત્સરો વ્યાહઃ પ્રત્યયઃ સર્વદર્શનઃ	૧૦
અજઃ સર્વેશ્વરઃ સિદ્ધઃ સિદ્ધિઃ સર્વાદિરચ્યુતઃ,	
વૃષાકપિરમેયાત્મા સર્વયોગવિનિઃસૃતઃ	૧૧
વસુર્વસુમનાઃ સત્યઃ સમાત્માસંમિતઃ સમઃ,	
અમોઘઃ પુંડરીકાક્ષો વૃષકર્મા વૃષાકૃતિઃ	૧૨
રુદ્રો બહુશિરા બ્રુવિશ્વયોનિઃ શુચિશ્રવાઃ,	
અમૃતઃ શાશ્વતસ્થાણુર્વરારોહો મહાતપાઃ	૧૩

સર્વગઃ સર્વવિદ્ભાનુર્વિષ્વક્સેનો જનાર્દનઃ,

વેદો વેદવિદવ્યંગો વેદાંગો વેદવિત્ કવિઃ. ૧૪

લોકાધ્યક્ષઃ સુરાધ્યક્ષો ધર્માધ્યક્ષઃ કૃતાકૃતઃ,

ચતુરાત્મા ચતુર્વ્યૂહશ્ચતુર્દેવશ્ચતુર્ભુજઃ. ૧૫

બ્રાહ્મિણ્યુર્ભોજનં ભોક્તા સહિષ્ણુર્જગદાદિજઃ.

અનધો વિજયો જેતા વિશ્વયોનિઃ પુનર્વસુઃ. ૧૬

ઉપેન્દ્રો વામનઃ પાંશુરમોઘઃ શુચિરુર્જિતઃ,

અતીન્દ્રઃ સંગ્રહઃ સર્ગો ધૃતાત્મા નિયમો યમઃ. ૧૭

વેદો વૈદઃ સદાયોગી વીરહો માધવો મધુઃ,

અતીન્દ્રિયો મહામાયો મહોત્સાહો મહાબલઃ. ૧૮

મહાબુદ્ધિર્મહાવીર્યો મહાશક્તિર્મહાઘુતિઃ,
અનિર્દેશ્યવપુઃ શ્રીમાનમેયાત્મા મહાદ્રિધૃક્. ૧૯
મહેષ્વાસો મહીભર્તા શ્રીનિવાસઃ સતાંગતિઃ,
અનિરુદ્ધઃ સુરાનંદો ગોવિંદો ગોવિદાંપતિઃ. ૨૦
મરીચિર્દમનો હંસઃ સુપણ્ણો ભુજગોત્તમઃ,
હિરણ્યનાભઃ સુતપાઃ પદ્મનાભઃ પ્રજાપતિઃ. ૨૧
અમૃત્યઃ સર્વદક્ષિણઃ સંધાતા સંધિમાન્ સ્થિરઃ,
અન્નો દુર્મર્ષણુઃ શાસ્તા વિશ્રુતાત્મા સુરારિહા. ૨૨
ગુરુર્ગુરુતમો ધામ સત્યઃ સત્યપરાક્રમઃ,
નિમિષોઽનિમિષઃ સ્વર્ગવી વાયુસ્પતિરુદારધીઃ. ૨૩

અગ્રણીગ્રામણીઃ શ્રીમાન્ ન્યાયો નેતા સમીરણુઃ,
 સહસ્રમૂર્ધા વિશ્વાત્મા સહસ્રાક્ષઃ સહસ્રપાત્. ૨૪
 આવર્તનો નિવૃત્તાત્મા સંવૃતઃ સંપ્રમર્દનઃ,
 અહઃ સંવર્તકો વહ્નિરનિલો ધરાણીધરઃ. ૨૫
 સુપ્રસાદઃ પ્રસન્નાત્મા વિશ્વધૃગ્વિશ્વભુગ્વિભુઃ,
 સત્કર્તા સત્કૃતઃ સાધુર્જહ્નુર્નારાયણો નરઃ. ૨૬
 અસખ્યેયોઽપ્રમેયાત્મા વિશિષ્ટઃ શિષ્ટકૃદ્ધુચિઃ,
 સિદ્ધાર્થઃ સિદ્ધસંકલ્પઃ સિદ્ધિદઃ સિદ્ધિસાધનઃ. ૨૭
 વૃષાહી વૃષભો વિષ્ણુર્વૃષપર્વા વૃષોદરઃ,
 વર્ધનો વર્ધમાનશ્ચ વિવિક્તઃ શ્રુતિસાગરઃ. ૨૮

સુભુજો દુર્ધરો વાગ્મી મહેંદ્રો વસુદો વસુઃ,	
નૈકરૂપો બૃહદ્રૂપઃ શિપિવિષ્ટઃ પ્રકાશનઃ.	૨૯
ઓજસ્તેજોઘૃતિધરઃ પ્રકાશાત્મા પ્રતાપનઃ,	
ઋદ્ધઃ સ્પષ્ટાક્ષરો મંત્રશ્ચંદ્રાંશુર્ભાસ્કરઘૃતિઃ	૩૦
અમૃતાંશૂદ્ભવો ભાનુઃ શશબિંદુઃ સુરેશ્વરઃ	
ઔષધં જગતઃ સેતુઃ સત્યધર્મપરાક્રમઃ	૩૧
ભૂતભવ્યભવત્રાયઃ પવનઃ પાવનોઽનલઃ	
કામહા કામકૃત્ કાંતઃ કામઃ કામપ્રદઃ પ્રભુઃ	૩૨
યુગાદિકૃધુગાવર્તો નૈકમાયો મહાશનઃ,	
અદશ્યોઽવ્યક્તરૂપશ્ચ સહસ્રજિહ્વનંતજિત્.	૩૩

ઈષ્ઠો વિશિષ્ટઃ શિષ્ટેષ્ટઃ શિખંડી નહુષો વૃષઃ,

ક્રોધહા ક્રોધ તકર્તા વિશ્વબાહુર્મહીધરઃ

૩૪

અચ્યુતઃ પ્રથિતઃ પ્રાણુઃ પ્રાણુદો વાસવાનુજઃ,

અપાંનિધિરધિજ્ઞાનમપ્રમત્તઃ પ્રતિષ્ઠિતઃ

૩૫

સ્કંદઃ સ્કંદધરો ધુર્યો વરદો વાયુવાહનઃ,

વાસુદેવો બૃહદ્ભાનુરાદિદેવઃ પુરંદરઃ

૩૬

અશોકસ્તારણસ્તારઃ શૂરઃ શૌરિર્જનેશ્વરઃ,

અનુકૂલઃ શતાવર્તઃ પદ્મી પદ્મનિભેક્ષણુઃ.

૩૭

પદ્મનાભોડરવિંદાક્ષઃ પદ્મગર્ભઃ શરીરભૃત્,

મહર્ષિર્મહો વૃદ્ધાત્મા મહાક્ષો ગરુડધ્વજઃ.

૩૮

અતુલઃ શરભો ભીમઃ સમયજ્ઞો હવિર્હરિઃ,
 સર્વલક્ષણુલક્ષણુયો લક્ષ્મીવાન્ સમિતિન્નયઃ. ૩૯
 વિક્ષરો રોહિતો માર્ગો હેતુર્દામોદરઃ સહઃ,
 મહીધરો મહાભાગો વેગવાનમિતાશનઃ. ૪૦
 ઉદ્ભવઃ ક્ષોભણો દેવઃ શ્રીગર્ભઃ પરમેશ્વરઃ,
 કરણું કારણું કર્તા વિકર્તા ગહનો ગુહઃ. ૪૧
 વ્યવસાયો વ્યવસ્થાનઃ સંસ્થાનઃ સ્થાનદો ધ્રુવઃ,
 પરદ્વિઃ પરમસ્પષ્ટસ્તુષ્ટઃ પુષ્ટઃ શુભેક્ષણુઃ. ૪૨
 રામો વિરામો વિરજ્જો માર્ગો નયો નયોડનયઃ,
 વીરઃ શક્તિમતાં શ્રેષ્ઠો ધર્મો ધર્મવિદુત્તમઃ. ૪૩

વૈકુંઠઃ પુરુષઃ પ્રાણુઃ પ્રાણુદઃ પ્રાણુવઃ પૃથુઃ,

હિરણ્યગર્ભઃ શત્રુઘ્નો વ્યાપ્તો વાયુરધોક્ષજઃ. ૪૪

ઋતુઃ સુદર્શનઃ કાલઃ પરમેષ્ઠી પરિગ્રહઃ,

ઉગ્રઃ સંવત્સરો દક્ષો વિશ્રામો વિશ્વદક્ષિણુઃ. ૪૫

વિસ્તારઃ સ્થાવરસ્થાણુઃ પ્રમાણું બીજમવ્યયમ્,

અર્થોડનર્થો મહાકોશો મહાભોગો મહાધનઃ. ૪૬

અનિર્વિણુણુઃ સ્થવિષ્ઠોડભૂર્ધર્મયૂપો મહામખઃ,

નક્ષત્રનેમિર્નક્ષત્રી ક્ષમઃ ક્ષામઃ સમીહનઃ. ૪૭

યજ્ઞ ઈજ્યો મહેજ્યશ્ચ કૃતુઃ સત્રં સતાં ગતિઃ,

સર્વદર્શી વિમુક્તાત્મા સર્વજ્ઞો જ્ઞાનમુત્તમમ્. ૪૮

સુવ્રતઃ સુમુખઃ સૂક્ષ્મઃ સુધોષઃ સુખદઃ સુહૃત્ ,
 મનોહરો જિતક્રોધો વીરબાહુર્વિદારણુઃ. ૪૯
 સ્વાપનઃ સ્વવશો વ્યાપી નૈકાત્મા નૈકકર્મકૃત્ ,
 વત્સરો વત્સલો વત્સી રત્નગર્ભો ધનેશ્વરઃ, ૫૦
 ધર્મગુબ્ધધર્મકૃદ્ધર્મી સદસત્ક્ષરમક્ષરમ્ ,
 અવિજ્ઞાતા સહસ્રાંશુર્વિધાતા કૃતલક્ષણુઃ. ૫૧
 ગભસ્તિનેમિઃ સત્ત્વસ્થઃ સિંહો ભૂતમહેશ્વરઃ,
 આદિદેવો મહાદેવો દેવેશો દેવભૃદ્ગુરુઃ. ૫૨
 ઉત્તરો ગોપતિર્ગોપ્તા જ્ઞાનગમ્યઃ પુરાતનઃ,
 શરીરભૂતભૃદ્ભોક્તા કર્પીદ્રો ભૂરિદક્ષિણુઃ. ૫૩

સોમપોડમૃતપઃ સોમઃ પુરુજિત્પુરુસત્તમઃ,

વિનયો જયઃ સત્યસંધો દાશાર્હઃ સાત્વતાંપતિઃ. ૫૪

જ્યો વિનયિતા સાક્ષી મુકુંદોડમિતવિક્રમઃ,

અંભોનિધિરનંતાત્મા મહોદધિશયોડન્તકઃ. ૫૫

અન્નો મહાર્હઃ સ્વાભાવ્યો જિતામિત્રઃ પ્રમોદનઃ,

આનંદો નંદનો નંદઃ સત્યધર્મા ત્રિવિક્રમઃ. ૫૬

મહર્ષિઃ કપિલાચાર્યઃ કૃતજ્ઞો મેદિનીપતિઃ,

ત્રિપદસ્ત્રિદશાધ્યક્ષો મહાશૃંગઃ કૃતાંતકૃત્. ૫૭

મહાવરાહો ગોવિંદઃ સુષેણુઃ કનકાંગદી,

ગુહ્યો ગભીરો ગહનો ગુપ્તશ્ચક્રગદાધરઃ. ૫૮

વેધાઃ સ્વાંગોઽજિતઃ કૃષ્ણો દઢઃ સંકર્ષણોઽચ્યુતઃ,
 વરુણો વારુણો વૃક્ષઃ પુષ્કરાક્ષો મહામનાઃ. ૫૯
 ભગવાન્ ભગહા નંદી વનમાલી હલાયુધઃ,
 આદિત્યો જ્યોતિરાદિત્યઃ સહિષ્ણુર્ગતિસત્તમઃ. ૬૦
 સુધન્વા ખંડપરશુર્દારુણો દ્રવિણુપ્રદઃ,
 દિવસ્પૃક્ સર્વદગ્ધ્યાસો વાયસ્પતિરયોનિજઃ. ૬૧
 ત્રિસામા સામગઃ સામ નિર્વાણું ભેષજં ભિષક્,
 સંન્યાસકૃચ્છમઃ શાંતો નિષ્ઠા શાંતિઃ પરાયણુમ્. ૬૨
 શુભાંગઃ શાંતિદઃ સ્વષ્ટા કુમુદઃ કુવલેશયઃ,
 ગોહિતો ગોપતિર્ગોપ્તા વૃષભાક્ષો વૃષપ્રિયઃ. ૬૩

અનિવર્તી નિવૃત્તાત્મા સંક્ષેપ્તા ક્ષેમકૃચ્છિવઃ,
 શ્રીવત્સવક્ષાઃ શ્રીવાસઃ શ્રીપતિઃ શ્રીમતાંવરઃ. ૬૪
 શ્રીદઃ શ્રીશઃ શ્રીનિવાસઃ શ્રીનિધિઃ શ્રીવિભાવનઃ,
 શ્રીધરઃ શ્રીકરઃ શ્રેયઃ શ્રીમાંલોકત્રયાશ્રયઃ. ૬૫
 સ્વક્ષઃ સ્વંગઃ શતાનંદો નંદિજ્યોતિર્ગણેશ્વરઃ,
 વિજિતાત્માઽવિધેયાત્મા સત્કીર્તિશિષ્યત્રસંશયઃ. ૬૬
 ઉદીર્ણુઃ સર્વતશ્ચક્ષુરનીશઃ શાશ્વતસ્થિરઃ,
 ભૂશયો ભૂષણો ભૂતિર્વિશોકઃ શોકનાશનઃ. ૬૭
 અર્ચિષ્માનર્ચિતઃ કુંભો વિશુદ્ધાત્મા વિશોધનઃ,
 અનિરુદ્ધોઽપ્રતિરથઃ પ્રધુમ્નોઽમિતવિક્રમઃ. ૬૮

કાલનેમિનિહા વીરઃ શૌરિઃ શૂરજનેશ્વરઃ,	
ત્રિલોકાત્મા ત્રિલોકેશઃ કેશવઃ કેશિહા હરિઃ.	૬૯
કામદેવઃ કામપાલઃ કામી કાંતઃ કૃતાગમઃ,	
અનિર્દેશ્યવપુર્વિષ્ણુવીરોઽનન્તો ધનંજયઃ.	૭૦
બ્રહ્મણ્યો બ્રહ્મકૃદ્ બ્રહ્મા બ્રહ્મ બ્રહ્મવિવર્ધનઃ,	
બ્રહ્મવિદ્ બ્રાહ્મણો બ્રહ્મી બ્રહ્મજ્ઞો બ્રાહ્મણપ્રિયઃ.	૭૧
મહાક્રમો મહાકર્મા મહાતેજ મહોરગઃ,	
મહાક્રતુર્મહાયજ્વા મહાયજ્ઞો મહાહવિઃ.	૭૨
સ્તવ્યઃ સ્તવપ્રિયઃ સ્તોત્રં સ્તુતિઃ સ્તોતા રણપ્રિયઃ	
પૂર્ણઃ પૂરયિતા પુણ્યઃ પુણ્યકીર્તિરનામયઃ.	૭૩

મનોજવસ્તીર્થકરો વસુરેતા વસુપ્રદઃ,

વસુપ્રદો વાસુદેવો વસુર્વસુમનાહવિઃ. ૭૪

સદ્ગતિઃ સત્કૃતિઃ સત્તા સદ્ભૂતિઃ સત્પરાયણુઃ,

શૂરસેનો યદુશ્રેષ્ઠઃ સન્નિવાસઃ સુચામુનઃ. ૭૫

ભૂતાવાસો વાસુદેવઃ સર્વામુનલયોઽનલઃ,

દર્પહા દર્પદો દપ્તો દુર્ધરોઽથાપરાજિતઃ. ૭૬

વિશ્વમૂર્તિર્મહામૂર્તિર્દીપ્તમૂર્તિર્મૂર્તિર્માન,

અનેકમૂર્તિર્વ્યક્તઃ શતમૂર્તિઃ શતાનનઃ. ૭૭

એકો નૈકઃ સવઃ કઃ કિં યત્તત્પદ્મનુત્તમમ્,

લોકબન્ધુલોકનાથો માધવો ભક્તવત્સલઃ ૭૮

સુવર્ણવર્ણો હેમાંગો વરાંગશ્ચંદનાંગદી,	
વીરહા વિષમઃ શૂન્યો ધૃતાશીરચલશ્ચલઃ.	૭૯
અમાની માનહો માન્યો લોકસ્વામી ત્રિલોકધૃક્,	
સુમેધા મેધજ્ઞે ધન્યઃ સત્યમેધા ધરાધરઃ.	૮૦
તેજોવૃષો ધૃતિધરઃ સર્વશસ્ત્રભૃતાંવરઃ,	
પ્રગ્રહો નિગ્રહો વ્યગ્રો નૈકશૃંગો ગદાગ્રજઃ.	૮૧
ચતુર્મૂર્તિશ્ચતુર્બાહુશ્ચતુર્વ્યૂહશ્ચતુર્ગતિઃ,	
ચતુરાત્મા ચતુર્ભાવશ્ચતુર્વેદવિદેકપાત્.	૮૨
સમાવર્તોઽનિવૃત્તાત્મા દુર્જયો દુરતિક્રમઃ,	
દુર્લ્ભો દુર્ગમો દુર્ગો દુરાવાસો દુરારિહા.	૮૩

શુભાંગો લોકસારંગઃ સુતંતુસ્તંતુવર્ધનઃ,

ઈંદ્રકર્મા મહાકર્મા કૃતકર્મા કૃતાગમઃ.

૮૪

ઉદ્ભવઃ સુંદરઃ સુંદો રત્નનાભઃ સુલોચનઃ,

અર્કો વાજસનઃ શૃંગી જયંતઃ સર્વાવિજ્જયી.

૮૫

સુવર્ણખિંદુરક્ષોભ્યઃ સર્વાવાગીશ્વરેશ્વરઃ,

મહાહ્રદો મહાગર્તો મહાભૂતો મહાનિધિઃ.

૮૬

કુમુદઃ કુંદરઃ કુંદઃ પર્જન્યઃ પાવનોઽનિલઃ,

અમૃતાંશોઽમૃતવપુઃ સર્વજ્ઞઃ સર્વતોમુખઃ.

૮૭

સુલભઃ સુપ્રતઃ સિદ્ધઃ શત્રુજિઽછત્રુતાપનઃ,

ન્યગ્રોઘોદુઃખરોઽશ્વત્થશ્ચાણૂરાંધ્રનિષૂદનઃ.

૮૮

સહસ્રાર્ચિઃ સપ્તજિહ્વઃ સપ્તૈધાઃ સપ્તવાહનઃ,
અમૂર્તિરનધોઽચિંત્યો ભયકૃદ્ ભયનાશનઃ ૮૯
આણુર્ધૃહતકૃશઃ સ્થૂલો ગુણભૃન્નિર્ગુણો મહાન્,
અધૃતઃ સ્વધૃતઃ સ્વાસ્થઃ પ્રાગ્વંશો વંશવર્ધનઃ. ૯૦
ભારભૃત્ કથિતો યોગી યોગીશઃ સર્વકામદઃ,
આશ્રમઃ શ્રમણઃ ક્ષામઃ સુપણો વાયુવાહનઃ ૯૧
ધનુર્ધરો ધનુર્વેદો દંડો દમયિતા દમઃ
અપરાજિતઃ સર્વસહો નિયંતા નિયમો યમઃ ૯૨
સત્ત્વવાન્ સાત્ત્વિકઃ સત્યઃ સત્યધર્મપરાયણઃ,
અભિપ્રાયઃ પ્રિયાર્હોઽર્હઃ પ્રિયકૃત્ પ્રીતિવર્ધનઃ. ૯૩

ત્રિહાયસગતિર્જ્યોતિઃ સુરચિહ્નૃતભુગ્વિભુઃ,

રવિર્વિરોચનઃ સૂર્યઃ સવિતા રવિલોચનઃ. ૯૪

અનંતો હૃતભુગ્ભોક્તા સુખદો નૈકજ્ઞેઽગ્રજઃ,

અનિર્વિણ્ણુઃ સદામર્ષી લોકાધિષ્ઠાનમદ્ભુતઃ. ૯૫

સનાત્સનાતનતમઃ કપિલઃ કપિરવ્યયઃ, સ્વસ્તિદઃ—

સ્વસ્તિકૃત્સ્વસ્તિ સ્વસ્તિભુક્ સ્વસ્તિદક્ષિણુઃ. ૯૬

અરૌદ્રઃ કુંડલી ચક્રી ત્રિકમ્યૂર્જિતશાસનઃ,

શબ્દાતિગઃ શબ્દસહઃ શિશિરઃ શર્વરીકરઃ. ૯૭

અકૂરઃ પેશલો દક્ષો દક્ષિણુઃ ક્ષમિણ્યાંવરઃ,

વિદ્વત્તમો વીતભયઃ પુણ્યશ્રવણકીર્તનઃ. ૯૮

ઉત્તારણો દુષ્કૃતિહા પુણ્યો દુઃસ્વપ્નનાશનઃ,
 વીરહા રક્ષણુઃ સંતો જીવનઃ પર્યવસ્થિતઃ. ૯૯
 અનંતરૂપોઽનંતશ્રીર્જીતમન્યુર્ભયાપહઃ,
 ચતુરસ્રા ગભીરાત્મા વિદિશેઃ વ્યાદિશેઃ દિશઃ. ૧૦૦
 અનાદિર્ભૂભુવો લક્ષ્મીઃ સુવીરો રુચિરાંગદઃ,
 જનનો જનજન્માદિર્ભીર્ભો ભીમપરાક્રમઃ. ૧૦૧
 આધારનિલયો ધાતા પુષ્પહાસઃ પ્રજાગરઃ,
 ઊર્ધ્વગઃ સત્પથાચારઃ પ્રાણુદઃ પ્રાણુવઃ પાણુઃ. ૧૦૨
 પ્રમાણું પ્રાણુનિલયઃ પ્રાણુભૃત્ પ્રાણુજીવનઃ,
 તત્ત્વં તત્ત્વવિદેકાત્મા જન્મમૃત્યુજરાતિગઃ. ૧૦૩

ભૂર્ભુવઃ સ્વસ્તરસ્તારઃ સવિતા પ્રપિતામહઃ,

યજ્ઞો યજ્ઞપતિર્યજ્ઞવા યજ્ઞાંગો યજ્ઞવાહનઃ. ૧૦૪

યજ્ઞભૃદ્ યજ્ઞકૃદ્ યજ્ઞી યજ્ઞભુગ્યજ્ઞસાધનઃ,

યજ્ઞાંતકૃદ્ યજ્ઞગુહ્યમન્ત્રમન્ત્રાદ એવ ચ. ૧૦૫

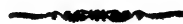
આત્મયોનિઃ સ્વયંજાતો વૈષ્ણાનઃ સામગાયનઃ,

દેવકીનંદનઃ સ્ત્રષ્ટા ક્ષિતીશઃ પાપનાશનઃ. ૧૦૬

શંખભૃન્નંદકી ચક્રી શાર્દૂલગધન્વા ગદાધરઃ,

રથાંગપાણિરક્ષોભ્યઃ સર્વપ્રહરણાયુધઃ ૧૦૭

સર્વપ્રહરણાયુધ ઐ નમઃ ઇતિ.

શ્રી વિષ્ણુસહસ્રના પાઠનું કળ.

ઇતીદં કીર્તનીયસ્ય કેશવસ્ય મહાત્મનઃ,
નામ્નાં સહસ્રં દિવ્યાનામશૈષેણ પ્રકીર્તિતમ્. ૧
ય ઇદં શૃણુયાન્નિત્યં યશ્ચાપિ પરિકીર્તયેત્,
નાશુભં પ્રાપ્નુયાત્ કિંચિત્ સોઽમુત્રેહ ચ માનવઃ. ૨
વેદાન્તગો બ્રાહ્મણઃ સ્યાત્ ક્ષત્રિયો વિજયી ભવેત્,
વૈશ્યો ધનસમૃદ્ધઃ સ્યાર્ઘૂદ્રઃ સુખમવાપ્નુયાત્. ૩
ધર્માર્થી પ્રાપ્નુયાદ્ધર્મમર્થાર્થી ચાર્થમાપ્નુયાત્,
કામાનવાપ્નુયાત્કામી પ્રજ્ઞર્થી પ્રાપ્નુયાત્ પ્રજ્ઞમ્. ૪

ભક્તિમાન્ યઃ સદોત્થાય શુચિસ્તદ્ગતમાનસઃ,

સહસ્રં વાસુદેવસ્ય નામ્નામેતત્ પ્રકીર્તયેત્. ૫

યશઃ પ્રાપ્નોતિ વિપુલં જ્ઞાતિપ્રાધાન્યમેવ ચ,
અયલાં શ્રિયમાપ્નોતિ શ્રેયઃ પ્રાપ્નોત્યનુત્તમમ્. ૬

ન ભયં ક્વચિદાપ્નોતિ વીર્યં તેજશ્ચ વિદન્તિ,
ભવત્યરોગો ઘૃતિમાન્ બલરૂપગુણાન્વિતઃ. ૭

રોગાર્તો મુચ્યતે રોગાદ બદ્ધો મુચ્યેત બન્ધનાત્,
ભયાનમુચ્યેત ભીતસ્તુ મુચ્યેતાપન્ન આપદઃ. ૮

દુર્ગાણ્યતિતરત્યાશુ પુરુષઃ પુરુષોત્તમમ્,
સ્તુવન નામસહ ણુ નિત્યં ભક્તિસમન્વિતઃ. ૯

वासुदेवाश्रयो भर्त्यो वासुदेवपरायणः,
 सर्वपापविशुद्धात्मा याति ब्रह्म सनातनम् . १०
 न वासुदेवभक्तानामशुभं विधत्ते क्वचित्,
 जन्ममृत्युजराव्याधिभयं नैवोपजयते. ११
 धर्मं स्तवमधीयानः श्रद्धाभक्तिसमन्वितः,
 युज्येतात्मा सुख क्षान्तिश्रीधृतिस्मृतितीर्त्तिभिः १२
 न क्रोधो न य मात्सर्यं न दोषो नाशुभा भक्तिः,
 भवन्ति कृतपुण्यानां भक्तानां पुरुषोत्तमे. १३
 द्यौः सयन्द्रार्कनक्षत्रा ञ् हिशो भूर्भुवोदधिः,
 वासुदेवस्य वीर्येण विधृतानि भङ्गात्मनः. १४

- ससुरासुरगन्धर्व' सयक्षोरगराक्षसम्,
 जगद्वशे वर्ततेहं कृष्णस्य सयरायरम्. १५
- इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः सत्त्वं तेजो अक्षं धृतिः,
 वासुदेवात्मकान्याहुः क्षेत्रं क्षेत्रज्ञ एव य. १६
- सर्वागमानामायारः प्रथमं परिकल्पते,
 आचारप्रभवो धर्मो धर्मस्य प्रभुरच्युतः. १७
- ऋषयः पितरो देवा महाभूतानि धातवः,
 जंगमाजंगमं येहं जगन्नारायणोद्भवम्. १८
- योगो ज्ञानं तथा सांख्यं विद्याः शिष्टपाद्वि कर्म य,
 वेदाः शास्त्राणि विज्ञानमेतत्सर्वं जनार्दनात्. १९

એકો વિષ્ણુર્મહદ્ભૂતં પૃથગ્ ભૂતાન્યનેકશઃ,
ત્રીલોકાન્ વ્યાપ્ય ભૂતાત્મા ભુંકતે વિશ્વભુગવ્યયઃ. ૨૦

ઈમં સ્તવં ભગવતો વિષ્ણોર્વ્યાસેન કીર્તિતમ્
પઠેઘ ઈચ્છેત્પુરુષઃ શ્રેયઃ પ્રાપ્તુ સુખાનિ ચ. ૨૧

વિશ્વેશ્વરમજં દેવં જગતઃ પ્રભવાપ્યયમ્,
ભજન્તિ ચે પુષ્કરાક્ષં ન તે યાન્તિ પરાભવમ્. ૨૨

અર્જુન ઉવાચ.

પદ્મપત્રવિશાલાક્ષ પદ્મનાભ સુરોત્તમ,
ભક્તાનામનુરક્તાનાં ત્રાતા ભવ જનાર્દન. ૨૩

યો માં નામસહસ્રેણુ સ્તોતુમિચ્છતિ પાંડવ,
સોઽહમેકેન શ્લોકેન સ્તુત એવ ન સંશયઃ. ૨૪

નમોઽસ્ત્વનંતાય સહસ્રમૂર્તયે સહસ્રપાદાક્ષિશિરોરુખાહવે
સહસ્રનામ્ને પુરુષાય શાશ્વતે

સહસ્રકોટીયુગધારિણે નમઃ. ૨૫

નમઃ કમલનાભાય નમસ્તે જલશાયિને,
નમસ્તે કેશવાનંત વાસુદેવ નમોઽસ્તુ તે. ૨૬

વાસનાદ્રાસુદેવસ્ય વાસિતં ભુવનત્રયમ્,
સર્વભૂતનિવાસોઽસિ વાસુદેવ નમોઽસ્તુ તે. ૨૭

नमो ब्रह्माण्यदेवाय गोब्राह्मणुहिताय च,
जगद्धिताय कृष्णाय गोविंदाय नमो नमः. २८
आकाशात्पतितं तोयं यथा गच्छति सागरम्,
सर्वदेवनमस्कारः केशवं प्रति गच्छति. २९
अेष निष्कण्टकः पन्था यत्र संपूज्यते हरिः,
कुपथं तं विजनीयाद् गोविंदरहितागमम्. ३०
सर्ववेदेषु यत्पुण्यं सर्वतीर्थेषु यत्फलम्,
तत् फलं समवाप्नोति स्तुत्वा देवं जनार्दनम्. ३१
यो नरः पठते नित्यं त्रिकालं केशवाक्षये,
द्विकालमेककालं वा कुरं सर्वं व्यपोहति. ३२

दह्यन्ते रिपवस्तस्य सौम्याः सर्वे सदा ब्रह्माः,
 विदीयन्ते च पापानि स्तवे ह्यस्मिन् प्रकीर्तिते. ३३
 येन ध्यातः श्रुतो येन येनायं पश्यते स्तवः,
 दत्तानि सर्वदानानि सुराः सर्वे समर्चिताः. ३४
 षष्ठ्योऽङ्के परे वापि न भयं विद्यते क्वचित्,
 नाम्नां सहस्रं योऽधीते द्वादश्यां भम सन्निधौ. ३५
 शनैर्दहति पापानि कल्पकोटिशतानि च,
 अश्वत्थसन्निधौ पार्थ तुलसीसन्निधौ तथा. ३६
 पठेन्नामसहस्रं तु गवां कोटिद्वयं लभेत्,
 शिवालये पठेन्नित्यं तुलसीवनसंस्थितः. ३७

नरो भुक्तिमवाप्नोति यकपाण्डुर्यो यथा,
ब्रह्महत्यादिकं धोरं सर्वपापं विनश्यति. ३८

धृति श्रीमन्महाभारते शतसाहस्र्यां संहितायां वैयासिक्यामानुशासनिके पर्वणि
दानधर्मे बीष्मयुधिष्ठिरसंवादे श्रीविष्णोदिव्यसहस्रनामस्तोत्रं संपूर्णम्.

श्रीकृष्णार्पणमस्तु.

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः

અમદાવાદ--ધી “સાયમંડ ન્યુગિલ્ડી” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં
પરીખ દેવીદાસ કવનસાહે કાપ્યું. સને ૧૯૩૬
